

ਆਮਦਨ ਕਰ ਹਵਾਲਾ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਐੱਸ ਕੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ.ਜੇ.

ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ - ਬਿਨੈਕਾਰ

ਬਨਾਮ

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਆਮਦਨ ਕਰ ਸੰਦਰਭ 1962 ਦਾ 25-ਡੀ

ਆਮਦਨ ਕਰ ਧਾਰਾ (1922 ਦਾ XI) — ਐਸ ਐਸ 9 ਅਤੇ 10 — ਮਹਿਮਾਨ ਸਥਾਪਨਾ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਮਾਲਕ — ਕੀ ਐਸ 9 ਜਾਂ ਐੱਸ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਧਾਰਾ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। "ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ" ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ "ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ।

ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਿੱਲੀ (ਬੈਂਚ 'ਸੀ') ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਧਾਰਾ (1922 ਦਾ ਧਾਰਾ XI) ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:-

- (1) ਕੀ ਮੁਕਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ?
- (2) ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ?

ਏ ਐੱਨ ਕਿਰਪਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਐਚ ਹਾਰਡੀ ਅਤੇ ਐਸ ਪੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਐਚ ਹਾਰਡੀ ਅਤੇ ਐਸ ਪੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ- ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ 'ਸੀ') ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:-

(1) ਕੀ ਮੁਕਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ?

(2) ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ?

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

"ਕੀ, ਮੁਕਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ?"

ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਤਿੰਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ, 1954-55, 1955-56 ਅਤੇ 1956-57 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 13 ਸੂਟ ਕਮਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੁਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਫਲੈਟਾਂ ਦੇ ਬਲਾਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ; ਪਰ ਕਮਰੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਮਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਕਾਰ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਬਾਥਰੂਮ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ ਵੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਆਦਿ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਉਹ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਮਰੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਨ ਲਈ ਵੀ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਮਰੇ ਪਰਦੇ, ਬਿਸਤਰੇ, ਡਨਲੇਪਿਲੇ ਕੁਸ਼ਨ, ਕੱਪ- ਮਨੋਹਰ ਬੋਰਡ, ਸਾਈਡ ਟੇਬਲ, ਛੱਤ ਵਾਲੇ ਪੱਖੇ ਅਤੇ ਏਅਰ-ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਜਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਬਿਸਤਰਾ- (iv) - ਚਾਦਰਾਂ, ਨਹਾਉਣ ਦੇ ਤੌਲੀਏ, ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਤੌਲੀਏ, ਕੰਬਲ, ਸਿਰਹਾਣੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵੀ ਹਰੇਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ, "ਸੀ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 6 'ਤੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ, ਦੋ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ, ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਪਵਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਰਿਆਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਨੂੰ "ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਆਮਦਨ" ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਧਾਰਾ 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਥ ਲੱਭੇ: -

(i) ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਘਰ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਮਾਹਰ ਹਨ।

(ii) ਪਿਛਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਮੰਡੀ ਹਾਊਸ ਮੈਸ ਅਤੇ ਕੋਟਾ ਹਾਊਸ ਮੈਸ ਤੋਂ ਕੋਟਰਿੰਗ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਟਰਿੰਗ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਬੇਕਰੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ।

(iii) ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਖਾਕਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹਿਮਾਨ ਘਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ।

(iv) ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਮਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜਾਏ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਨਰਮ ਫਰਨੀਚਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਡ-ਸੀਟਾਂ, ਤੌਲੀਏ ਆਦਿ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਤ ਮੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਰਸੋਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਸੀ।

(v) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ।

(vi) ਇੱਕ ਮੋਟਾ ਗਣਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ 6,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਆਮਦਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਕਮਰੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਾਵ, ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 72,000 ਰੁਪਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਅ ਦਾ ਮੁੱਲ ਲਗਭਗ 16,000 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। (ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਮੁੱਲ 9,000 ਰੁਪਏ ਸੀ)। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਮੁਕਦਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਐੱਫ' ਵਜੋਂ ਹੈ।

(vii) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਬਲਾਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ, "ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜੋਖਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਟਾਈਲ ਅਸੈਸੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਡੁਬੋਇਆ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਾਖ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੀ।

ਮੁਲਾਂਕਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕਦਮੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕਮਰਿਆਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕਦਮੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬੰਬੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬੇ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੋਰੇਜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ (1) ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਬੰਬੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ:

" (1) ਆਮਦਨ-ਕਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਕਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਿਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਕਰਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ;

(2) ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 6 ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਿਰ ਖਾਸ ਸਿਰ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਨ;

(3) ਆਮਦਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਸਿਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 7 ਤੋਂ 12 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(4) ਜੇਕਰ ਆਮਦਨ "ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ" ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਕਰ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਮਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮਦਨ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(5) ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕੀਅਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਭਦਾਇਕ, ਆਮਦਨ-ਕਰ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਖੌਤੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਆਮਦਨ ਗ੍ਰਹਿ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਮਦਨ ਅਨੁਛੇਦ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਯੋਗ "ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ" ਸਿਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ-ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ ਕਿ ਆਮਦਨ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਹੈ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਤੋਂ। ਜਿੱਥੇ ਘਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਰਜ ਇੱਕ ਆਮ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜਯੋਗ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕੋ ਉਦੇਸ਼ ਘਰੇਲੂ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਘਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਅੱਖਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਭਰਤੀ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੀਟਿੰਗ, ਸਫ਼ਾਈ, ਰੇਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਟੈਨਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਤਫਾਕਿਕ।

(6) ਉਹਨਾਂ ਮੁਕਦਮੇ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਨੰਗੇ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਇਤਫਾਕਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਾ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਨੰਗੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਪਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਭਾੜੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਆਮਦਨ; ਅਤੇ

(7) ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਭਾੜਾ ਕੇਵਲ ਇਤਫਾਕਿਕ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਭਾੜੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 9 ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਟਰੱਸਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ
(2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕੁਝ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਆਮਦਨ "ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ" ਸੀ, ਨਾ ਕਿ "ਇਥੋਂ ਦੀ ਆਮਦਨ" ਜਾਇਦਾਦ", ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਧਾਰਕ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਗਠਨ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜੇ ਆਮਦਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਮਿਊਂਸਿਪਲ ਧਾਰਾ, 1951 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਨੇਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 6 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਆਮਦਨ ਦੇ ਛੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: -

ਆਮਦਨ, ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਉਹਨਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਆਮਦਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਮਦਨ-ਕਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਰਯੋਗ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਰ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਕਰਯੋਗ ਰਸੀਦਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਕਰ ਹੈ; ਇਹ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਅਨੁਛੇਦ 6 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰੋਤ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਕਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਨੁਛੇਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਣਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਅਨੁਛੇਦ 6 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਕਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

"ਆਮਦਨ, ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਉਹਨਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਆਮਦਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨਕਮ- ਟੈਕਸ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਰਯੋਗ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਟੈਕਸਯੋਗ ਰਸੀਦਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਟੈਕਸ ਹੈ; ਇਹ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਅਨੁਛੇਦ 6 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰੋਤ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਕਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਨੁਛੇਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਣਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਅਨੁਛੇਦ 6 ਵਿੱਚ

ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ "ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ" ਆਮਦਨ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਡਿੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਫਰਾਈ ਬਨਾਮ ਸੈਲਿਸਬਰੀ ਹਾਊਸ ਅਸਟੇਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ (3) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ. ਇਹ ਉਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਥਾਨ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਲਈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਆਮਦਨ "ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ" ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਆਮਦਨ, ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਹਿਮਾਨ ਘਰ ਅਦਾਰੇ, ਅਰਥਾਤ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਮਦਨ ਕਿਸ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਆਮਦਨ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਸ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਸਿਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਅਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ "ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਅਤੇ ਲਾਭ" ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੇਵਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ, ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਉੱਦਮ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਮਦਨ ਕਰ, ਬੰਬਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਧਾਰਾ 9 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੰਬਰ 6 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਸ ਕੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

Kewal kumar
Translator